

Dosarul nr. 2r-265/23
2-23021845-01-2r-19062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (M. Alexei)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (Iu. Cotruță, I. Țurcan, V. Sîrbu)

DECIZIE

16 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Vanica Vladimir,
în cauza civilă intentată la cererea depusă de Urecheanu Galina privind
eliberarea ordonanței de protecție pentru victimele violenței în familie,
împotriva încheierii din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respinsă ca inadmisibilă cererea depusă de Vanica Vladimir privind revizuirea
deciziei din 20 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 13 februarie 2023, Urecheanu Galina a depus cerere de eliberare a ordonanței de protecție, prin care a solicitat aplicarea măsurilor de protecție în privința sa, pe un termen de 90 de zile.

Prin încheierea din 14 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea privind eliberarea ordonanței de protecție pentru victimele violenței în familie. S-a stabilit pentru victima Urecheanu Galina, următoarea măsură de protecție a victimelor violenței în familie împotriva acțiunilor agresorului – Vanica Vladimir: 1) S-a interzis lui Vanica Vladimir, oricare contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima Urecheanu Galina. Măsurile stabilite s-au aplicat pe un termen de 30 zile, începând cu data de 14 februarie 2023, ora 10:25. În rest, cererea depusă de Urecheanu Galina privind eliberarea ordonanței de protecție pentru victimele violenței în familie s-a respins ca neîntemeiată.

La data de 16 februarie 2023, Urecheanu Galina a declarat recurs împotriva încheierii din 14 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a încheierii instanței de fond, în partea respingerii cererii depuse de Urecheanu Galina privind eliberarea ordonanței de

protecție pentru victimele violenței în familie, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie admisă integral cererea victimei Urecheanu Galina.

Prin decizia din 20 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul declarat Urecheanu Galina și s-a menținut încheierea din 14 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 05 mai 2023, Vanica Vladimir a depus cerere de revizuire în temeiul art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, prin care au solicitat revizuirea deciziei instanței de apel.

Prin încheierea din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca inadmisibilă cererea depusă de Vanica Vladimir privind revizuirea deciziei din 20 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

La 07 iunie 2023, Vanica Vladimir a declarat recurs împotriva încheierii din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea încheierii contestate, admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 20 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău și încheierii din 14 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului s-a invocat că, motivele de bază ce au stat la emiterea încheierii primei instanțe, au fost afirmațiile victimei precum că la data de 13 februarie 2022 ora 20.02, ultima a primit mesaje prin aplicația viber de la numărul 069147127 la numărul indicat în cererea sa 078094653. Conform Raportului de expertiză extrajudiciară nr.256 CNEJ: 37 CAN din 27 februarie 2023, întocmit de experții judiciari din cadrul Centrului Național de Expertiză Judiciară și Centrul Național Anticorupție, în urma examinării și extragerii informațiilor din telefonul mobil și din cartela SIM nr.1711147165512 (numărul de telefon 069147127), s-a constatat că pe perioada 11 februarie 2023 – 13 februarie 2023, careva mesaje SMS și mesaje Chat, efectuate prin intermediul aplicației Viber, îndreptate spre telefonul mobil cu nr.078094653 nu au fost depistate.

Astfel, recurentul a considerat că în legătură cu concluziile prezentate de experții judiciari, care demonstrează cert și incontestabil că nu au fost întreprinse careva acțiuni de intimidare și violență față de presupusa victimă, Urecheanu Galina falsificând screen-shot-urile anexate, pentru a induce în eroare instanța de judecată.

Recurentul a notat că, după emiterea de către Judecătoria Chișinău, sediul Centru a încheierii din 14 februarie 2023, a primit Raportul de expertiză extrajudiciară nominalizat, care reprezintă un înscris, prin care se stabilesc niște circumstanțe esențiale ale cauzei, care nu au fost cunoscute revizuentului anterior.

Recurentul a subliniat că Curtea de Apel Chișinău, în motivarea poziției sale, a menționat că raportul indicat urma a fi prezentat în cadrul examinării recursului declarat de Urecheanu Galina asupra încheierii primei instanțe. Însă, Curtea de Apel Chișinău a examinat recursul în privința perioadei pentru care Vanica Vladimir s-a obligat de a nu întreprinde anumite acțiuni, dar nu privind stabilirea vinovăției sau nevinovăției recurentului.

La 19 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia recursului depus de Vanica Vladimir împotriva încheierii din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Potrivit art. 453 alin. (3) din Codul de procedură civilă, încheierea de respingere a cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară, cu excepția cazurilor în care cererea de revizuire este examinată de Curtea Supremă de Justiție.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 25 mai 2023, însă expediată pentru notificare participanților la proces prin intermediul poștei electronice la 26 mai 2023 (f.d.134).

Prin urmare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat la 07 iunie 2023, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Potrivit art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art.449 lit. b).

Prevederile art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 452 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dezbaterile sunt limitate la admisibilitatea revizuirii și la faptele pe care se întemeiază.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că în cazul când se invocă ca temei de revizuire, că ar fi devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra

concluziei (hotărârii) instanței de judecată și să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

La caz, se reține că circumstanțele nou-descoperite pot fi definite ca totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă, și dacă revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Cu referire la motivul de revizuire a deciziei instanței de apel prin prisma temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, și anume Raportul de expertiză extrajudiciară nr.256 CNEJ: 37 CAN din 27 februarie 2023, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că aceasta nu cade sub incidența prevederilor nominalizate, iar ca rezultat se indică asupra caracterului declarativ al cererii de revizuire, fiind lipsită de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului revizuentului cu soluția dată de instanța de judecată, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a revizuirii.

Or, revizuentul a invocat că Raportul de expertiză extrajudiciară nominalizat l-a recepționat după emiterea încheierii din 14 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, însă până la pronunțarea deciziei din 20 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins recursul declarat Urecheanu Galina și s-a menținut încheierea din 14 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că Raportul de expertiză extrajudiciară nr.256 CNEJ: 37 CAN din 27 februarie 2023 nu a fost descoperit după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă, dar până la examinarea recursului depus împotriva încheierii din 14 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău. Respectiv, această probă putea fi prezentată și în cadrul examinării cauzei în instanța de recurs, ceia ce revizuentul a omis să o facă.

Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție subliniază că în cazul în care se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, *însă să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă*, circumstanță care nu se atestă la caz.

În contextul expus, completul de judecată a Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia Curții de Apel Chișinău expusă în încheierea din 25 mai 2023 precum că, circumstanțele invocate de către Vanica Vladimir nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă și nu constituie temei de redeschidere a procesului.

Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție reține că procedura de revizuire prevăzută la art. 449 – 453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea

Drepturilor Omului, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (cauza Brumărescu c. României, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza Roșca c. Moldovei, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6§1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunța preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de regula lucrului judecat. Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Josan vs. Moldova, nr. 37431/02, §25; Brumărescu vs. România, nr. 28342/95, §6; Ryabykh vs. Rusia, nr. 52854/99, §52).

În această ordine de idei, și având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depuse de Vanica Vladimir, în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de Vanica Vladimir sunt neîntemeiate, Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Vanica Vladimir.

Se menține încheierea din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea depusă de Urecheanu Galina privind eliberarea ordonanței de protecție pentru victimele violenței în familie.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc